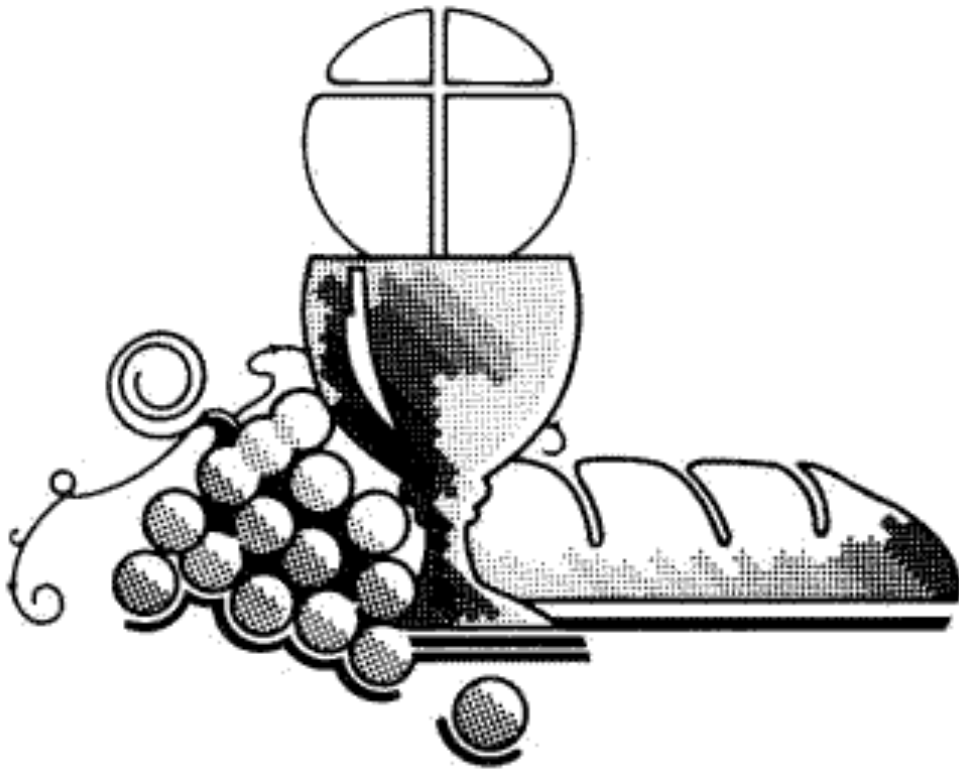

‘OHOMOHE ‘A E ‘EIKI Tala mo e Ouau

Ko e fatu mo fokotu'utu'u ma'a e

**VAHEFONUA TONGA O AOTEAROA
2013**

KO E TALA ‘O E ‘OHOMOHE ‘A E ‘EIKI

I Tu’unga ‘o e ‘Ohomohe

Ko e ‘ohomohe ko e me’a’ofa ia na’e foaki ‘e he ‘Eiki ma’a e Siasi. ‘Oku hiki ‘e Paula, “He na’a ku ma’u ‘e au mei he ‘Eiki ‘a ia ā ne u tuku atu, ‘o pehē, ‘Ko e ‘Eiki ko Sīsū, ‘i he pō ko ia na’e fai ai hono lavaki’i, na’a ne to’o ha mā: pea hili ‘ene fakafeta’ia, na’a ne pakipaki, ‘o ne me’a, Ko ho’oku eni sino, ‘a ia ‘oku ma’amoutolu: mou fai pehē mōku fakamanatu. Pehē foki ‘ene to’o ‘a e ipu, hili ‘a e ‘ohomohe, ‘o ne me’a, Ko e ipu ni, ko e Fuakava fo’ou ia ‘oku fai’aki hoku toto: ‘ilonga ha’amou inu ia, fai pehē mōku fakamanatu” (1 Kolinitō 11:23-25; cf. Mātiu 26:26-29; Ma’ake 14:22-25; Luke 22:14-20).

Ko e ngaahi houa ‘ilo ‘oku hā ne kau ki ai ‘a Sīsū he’ene ngāue ‘i māmani na’e ō fakataha mo hono talaki ‘a e tu’unuku mai ‘a e Pule’anga, hangē ko ia ne faka’ilonga’aki hono fafanga ‘o e fu’u kakai ne omi kiate ia. ‘I he’ene ‘ohomohe faka’osi, ne fetaiaki ai ‘a e tākanga ‘o e Pule’anga mo e ofi ke hoko ‘a e mamahi ‘a Sīsū. Hili ‘ene toetu’u, ne faka’ilo ia ‘e he ‘Eiki ki hono kau muimui ‘aki ‘ene pakipaki mā. Ko ia ai ‘oku hoko atu ‘a e ‘ohomohe ko e feohi’anga ‘oku ne fakamanatu mai ‘a e angafai ‘a Sīsū lolotonga ‘ene ‘i māmani, ‘a ‘ene toetu’u, pea mo e Pule’anga foki.

Ki he kalisitiane, ‘oku fakamelomelo ‘e he Pāsova ‘o e Fuakava Motu’a—‘a ia ne fokotu’u ke ma’alali ‘aki ‘a e veteange mei he hopoate mo e kovinānite ‘o Sainai—‘a e ‘ohomohe ne fokotu’u ‘e Sīsū. Ko e ‘ohomohe ko e Pāsova ia ‘a e Siasi, ko e ‘oho fononga ia ‘o e kovinānite fo’ou, ‘a ia ne ‘oange ‘e Kalaisi ki hono kau muimui ko e fakamanatu ‘o ‘ene pekia mo e toetu’u, pea ke tu’unga ai ‘etau tu’amelie ki he ‘Ohomohe mo e Lami (Fakahā 19:9).

Na’e fekau ‘e Kalaisi ‘a hono kau muimui ke fakamanatu mo kautaha mo ia ‘i hono fakahoko ‘o e ‘ohomohe, ‘o taau mo e kakai ‘a e ‘Otua, kae’oua ke ne hā’ele mai. Ko e ‘ohomohe faka’osi ko e ouau toputapu ‘oku fakanaunau ‘aki ‘a e ngaahi lea mo e ngāue mahu’inga. ‘I he’ene pehē, ‘oku fakahoko kitautolu ‘e he ouau toputapu ni ki he ‘ofa ‘a

e ‘Otua ‘ia Sīsū Kalaisi , ‘a e ‘ofa ko ē na’e ‘ofa’aki ‘e Sīsū ‘o a’u ki he ngata’anga (Sione 13:1).

II ‘UHINGA ‘O E ‘OHOMOHE

Ko e ‘ohomohe ko e ouau tapu ia ‘o e me’a’ofa ne ‘omeia ma’a kitautolu ‘e he ‘Otua ‘ia Kalaisi mo e ivi ‘o e Laumālie Mā’oni’oni. ‘Oku ma’u ai ‘e he kalisitiane kotoa pē ‘a e me’a’ofa ko eni ‘o e fakamo’ui ‘i he’enu feohi mo kautaha mo e sino mo e ta’ata’a ‘o Kalaisi. ‘I he’etau ma’u ‘a e mā mo e uaine, ‘oku tau kautaha ai mo Kalaisi. ‘Oku ngāue mai leva ‘a e ‘Otua ke foaki ‘a e mo’ui ki he sino ‘o Kalaisi pea fakafo’ou ai ‘a e kupu kotoa pe. Fakatatau ki he tala’ofa ‘a Kalaisi, ko e kupu kotoa pē kuo papitaiso ‘oku ne ma’u ‘i he ‘ohomohe ‘a e tapuaki ‘o e fakamolemole ‘o e angahala (Mātiu 26:28) pea mo e mo’ui ta’engata (Sione 6:51-58).

‘Oku ‘i ai ‘a e ngaahi fakakaukau lalahi ‘e ono ‘oku hā ‘i he Fuakava Fo’ou ‘o fekau’aki mo e ‘ohomohe: ko e *fakafeta’i*, *feohi*, *fakamanatu*, *feilaulau*, *ngāue ‘a e Laumālie Mā’oni’oni*, mo e *ngaahi me’a ‘e hoko ‘i he ngalutuku ‘o taimi* (eschatology). ‘Oku mahu’inga ke tau vakai taautaha ki he ngaahi fakakaukau ni he ‘oku tu’unga ‘iate kinautolu ‘a e ‘uhinga ‘o e sākalamēniti ‘o e ‘ohomohe.

1. *Ko e ‘ohomohe ko e kātoanga ‘o e fakafeta’i*. Ko e kinautolu ne kau ki he mu’aki siasi na’a nau “pakipaki mā ‘i ‘api; pea na’a nau kai honau ‘inasi ‘i he fiefia mo e lotu hangamālie; ‘o nau tuku kolōlia ki he ‘Otua, pea tokangaekina kinautolu ‘e he kakai kotoa” (Ngāue 2:46-47a). ‘I he’etau feohi, ‘oku tau fakamālō fiefia ai ki he ngaahi ngāue fakafo ‘a e ‘Otua kuo tu’uholoaki mai ‘i he hisitōlia—‘a e fakatupu, kovinānite, huhu’i, fakatonuhia. ‘I he ‘ohomohe, ‘oku tau ma’alali ai ‘a e tala ‘o e fakamo’ui ‘a e ‘Otua, ‘a ia ko hono tumutumu ko e ngāue ‘a Sīsū Kalaisi mo ia ‘oku fai ‘e he Laumālie Mā’oni’oni. ‘Oku tala ai ‘a ‘etau hounga’ia he’etau ‘inasi ‘i he ngaahi lelei mo e ‘ofa tō-mata-kakano ‘a e ‘Otua kiate kitautolu.

2. *Ko e ‘ohomohe ko e feohi’anga ia ‘a e Siasi*—ko e tākanga ‘o e kakai tui kuo nau fakataha. Pea neongo ‘a ‘ene mahu’inga mālie ki he fakafo’ituitui, ‘oku mahulu atu ‘a e ‘ohomohe ‘i he fakafo’ituitui. Ko e fetonginauna ‘oku ngāue ‘aki ‘i he ouau ‘oku sio

fakatokolahi. Hangē ko e lau ‘a 1 Kolinitō 10:17, “He neongo pe ‘oku tau toko fiha, ka ko e mā pē taha kitautolu, ‘a ia ko e sino taha: he ‘oku tau ‘inasi kotoa pē mei he mā pē ko ia ‘e taha.” Ko e feohi mo e vahevahe ‘oku fakahoko he ‘ohomohe ko e sīpinga ia ki he mo’ui ‘a e Siasi pea mo e māmani na’e hōifua ki ai ‘a e ‘Otua.

3. *Ko e ‘ohomohe ko e ouau fakamanatu* (Luke 22:19; 1 Kolinitō 11:24-25), ‘isa, ‘oku ‘ikai ko e fakalau pe ‘e hotau ‘atamai ha me’a kuo hili. Ka ko e ngāue atu ke fakahoko ‘i he lolotonga ‘a e ngaahi ngāue ‘ofa ‘a e ‘Otua ne fai ‘i he kuohili. ‘Oku ‘ikai ko e kautaha pe ke talanoa ki ha Kalaisi ne toetu’u ‘i he kuohili, ka ko e Kalaisi ‘oku toetu’u mo mo’ui ‘i he lolotonga foki. Ko e mo’oni ia ‘oku kanoloto ‘aki ‘a e lea faka-Kalisi ‘oku liliu ko e “fakamanatu” ‘ia Luke 22:19 – ‘anamanēsisi (*anamnesis*).

4. *Ko e ‘ohomohe ko e hiki feilaulau.* ‘Oku ‘ikai ko e feinga ke fakatatau ki he feilaulau ne fai ‘e Kalaisi, ka ko ‘etau fakafofonga’i ‘a e feilaulau ko ia. ‘Oku fakahā mahino ‘e Hepelū 9:26 na’e “tā tu’o taha ‘ene hā ‘i he faka’osi ‘o e ngaahi kuonga, ke tamate’i ‘a e angahala ‘ai ‘ene feilaulau ‘a’ana.” “I he mo’ui, pekia mo e toetu’u ‘a Kalaisi, ‘oku faka’atā ai kiate kitautolu kelesi faka-‘Otua. ‘Oku uki ai mo kitautolu ke ‘atu ‘etau mo’ui ko e feilaulau tapu fakataha mo Kalaisi (Loma 12:’1; 1 Pita 2:5) ke fai’aki ‘e he ‘Otua ‘a ‘ene ‘a ‘ene ngāue huhu’i, fakalelei, mo fakatonuhia.

5. *Ko e ‘ohomohe ko e vaka ia ‘oku ‘omeia ai ‘a e kelesi ‘a e ‘Otua ‘i he ngāue ‘a e Laumālie Mā’oni’oni* (Ngāue 1:8), ‘o hangē ko e fakamatala ‘oku hā ‘ia Sione 14:26, “Ka ko e Taukapo, ko e Laumālie Mā’oni’oni, ‘a ia ‘e fekau mai ‘e he Tamai ‘i hoku hingoa, ko e Toko Taha ko ia te ne ako kiate kimoutolu ‘a e me’a kotoa pē, pea te ne fakamanatu kiate kimoutolu ‘a e me’a kotoa pē kuo u lea ‘aki kiate kimoutolu.”

6. *Ko e ‘ohomohe ‘oku lau ngalutuku*—‘oku fekau’aki ia mo e ngata’anga ‘o taimi, pea mo e ola ‘o e ngāue ‘a e ‘Otua ki hotau māmani. ‘Oku tau kautaha he ‘ohomohe ko e kau tui ‘o e lolotonga, ka ‘oku tau fepikitaki ai foki mo e kau mā’oni’oni ‘o e kuohili ‘a ia ‘oku nau kau ‘i he ouau toputapu ko ia. ‘I he’etau kau ki he ‘ohomohe ‘oku tau ma’u ai ha kongasī’i ‘o e tapuaki ‘oku tali mei he kaha’u, ‘a ia ko e tala’ofa ‘o hēvani mo e mo’ui ta’engata. Ne tu’amelie foki mo Kalaisi ki he taimi ko ia he’ene lea ne fai ki he’ene kau ako, “e ‘ikai ‘aupito te u inu mei he fua ‘o e vaine, kae’oua ke hoko mai ‘a e Pule’anga ‘o e ‘Otua” (Luke 22:18). ‘I he’etau kai mo inu mei he tēpile ‘o e ‘ohomohe,

‘oku tau ‘inasi ai ‘i he naunau ‘o e mo’ui ni mo e mo’ui ta’engata (Sione 6:47-58; Fakahā 3:20). Tatau mo ia, ‘oku tau nofo ‘amanaki ai ki he’etau kau ki he katoanga faka-‘itāniti ‘e ma’alali ai ‘a hono ikuna’i ‘e he ‘Otua ‘a e angahala, kovi mo e mate (Mātiu 22:1-14; Fakahā 19:9; 21:1-7). ‘I he uhouhonga ‘o e mo’ui nunu mo vete ni, ‘oku tau hohoi ke kau ki he feohi ta’engata mo Kalaisi, pea mo e fakakakato ‘o e ngaahi taumu’a kotoa pē ‘a e ‘Otua. ‘I he’etau ma’u ivi mei he kelesi ‘o e ‘ohomohe, ‘oku tau tulituli ai ke liliu kitautolu ke ma’u ‘a e tatau ‘o Kalaisi, pea ke tau hoko ai ko e me’angāue ‘a e ‘Otua ki hono fakamānavahake ‘o e māmani.

Ko e ngaahi fakakaukau kuo fai ki ai e tokanga ‘oku hā mahino mei ai ‘a e mahu’inga ‘o e ‘ohomohe ki he’etau mo’ui pea mo e mo’ui ‘a e Siasi, ko e tākanga tapu ‘a e ‘Otua. ‘Oku taau foki ke tānaki atu mo e fakakaukau ko eni. Ko e kelesi ‘oku tau ma’u ‘i he ‘ohomohe ‘oku ne fakaivia kitautolu ke fakahoko ‘a e ngāue kuo ui kitautolu ‘e he ‘Otua ke fakahoko, ‘a ia ko ‘etau hoko atu e ngāue ‘a Kalaisi ‘i māmani—‘a ‘ene ngāue huhu’i, fakalelei, fakamelino mo fakatonuhia (2 Kolinitō 5:17-21). ‘I he’etau fakahoko ia, ‘oku tau ‘ilo ai ‘a e mahu’inga mo e fiema’u ‘a e kakai kehe, pea fakamanatu ai kia kitautolu ‘a hotau fatongia. ‘Oku taau ke tau fakahā ‘a e ‘ofa ‘a Kalaisi ‘i he ngaahi ngāue ‘ofa kia kinautolu ‘oku tau felongoaki ‘i he mo’ui. Tatau mo ia, ‘oku pole’i kitautolu ke tau fakafepaki’i ‘a e faihala kotoa pē mo ha fa’ahinga mafai ‘oku ne pusiaki ‘a e laumālie ‘o e fetu’usi mo e fakamālohi (Mātiu 23; Luke 4:16-21; 14:7-11).

Ko e ‘Otua ‘alo’ofa ko ia ‘oku tau feohi ‘i he ‘ohomohe kuo ne me’a’ofa ‘aki mai kiate kitautolu ‘a e mo’ui ta’engata. Ko e mo’oni ia ‘oku lea ki ai ‘a e kosipeli ‘a Sione 6:54, “Ko ia ‘oku ne keina hoku kakano mo inu hoku toto, ‘oku ne ma’u ‘a e mo’ui ta’engata, pea te u fokotu’u ia ‘i he ‘aho fakamui.” *Ko ‘etau kautaha mo Kalaisi ‘i he ‘ohomohe ko e me’a ‘e fai ‘o ta’engata.* Ko e mo’ui ko ia ‘e ‘ikai ‘osi he ‘oku tu’unga ia ‘i he ‘ofa ta’engata ‘a e ‘Otua ‘oku ne lotolotoi kitautolu ‘i he ouau toputapu ‘oku tau tauhi mo ma’alali.

III Kātoanga ‘o e ‘Ohomohe

‘Oku faka’atā ‘e he Siasi Metotisi ‘a e kakai pau ke nau tataki ‘a e ‘ohomohe ‘a e ‘Eiki. Ko e anga maheni ke tataki ‘e ha faifekau, ‘a ia kuo foaki kiate ia ‘i hono hilifakinima ‘a e fatongia ke fakahoko ma’a e siasi. Ka ‘oku mahu’inga foki ke tokanga’i ko e fatongia ko eni kuo tuku ki he faifekau ‘oku ‘ikai ko ha mafai kuo foaki ma’ana tokotaha pē, ka ko e ngafa ke fakahoko ma’a e siasi fakalukufua. Tatau mo ia, ko e ‘ohomohe, hangē ko e papitaiso, ‘oku ‘ikai ko ha koloa faka-faifekau ia, pea ‘oku ‘ikai ko ha koloa pē ia ma’a e tākanga ‘oku nau ma’alali, hangē ko e Metotisi. Tatau ki he ongo ouau toputapu ‘o e ‘ohomohe mo e papitaiso, ko e me’a’ofa ia ‘a e ‘Otua ki he Siasi Tapu mo Taha pē.

Koe’uhi ko e me’a’ofa ki he Siasi fakalukufua, ‘oku faka’atā ai ‘e he Metotisi ‘a e fa’ahinga ‘oku ‘ikai ko ha kau faifekau ke nau tataki ‘a e ouau. Ko e ngofua ko ia ‘oku toki foaki pē ia ‘e he Konifelenisi. ‘Oku fai pehē he taimi lahi ki he kau faifekau ‘ahi’ahi, neongo ‘a e te’eki ke fakanofu kinautolu, koe’uhi ko e ngāue faka-faifekau ‘oku nau fakahoko. ‘Oku fa’a foaki mo e fatongia tatau ki he kau tīkoni mo e kakai ‘o e siasi. Ko e taha he ‘uhinga ‘oku foaki ai ‘a e ngofua pehē ni ‘e he Konifelenisi ke fakapapau’i ‘oku ‘ikai ta’ofi ‘a e kakai ‘o e siasi mei he ma’alali ‘o e ‘ohomohe koe’uhi ko ha tokosi’i ‘a e kau faifekau.

Ko e tūkunga ‘oku foaki ai ha ngofua ke fakahoko ‘a e ‘ohomohe ‘oku kehekehe mo lahi. ‘Oku fa’a ‘oange ia ki ha siasi ‘oku ‘ikai ha faifekau ka ‘oku tauhi ‘e ha kulupu (local shared ministry). ‘Oku fai pehē foki ki ha siasi ‘oku lotu ai ha matakali ‘oku nau ngāue’aki ha lea kehe mei he lea maheni ‘oku ngāue’aki ‘e he toenga ‘o e siasi. Pe ko e hā e ‘uhinga ‘oku foaki ai e ngofua ke tataki ‘a e ‘ohomohe (mo e papitaiso foki), ko e ngafa ia ‘oku fakangatangata pe ki he ‘ataakai pe ko ia ‘i he taimi pau kuo tu’utu’uni ‘e he Konifelensi. ‘Oku ‘ikai faka’atā ‘e he ngofua kuo foaki ke to e hū kitu’a ‘a e taha kuo fakangofua ‘o fakahoko ‘a e ongo sākalamēniti tapu ki ha tākanga kehe.

Kaekhe, pe ko hai ‘oku fakangofua, pea ko e hā e ‘uhinga ‘oku faka’atā ai ke ne tataki e ‘ohomohe, ‘oku mahu’inga ke mahino ki he taha ko ia *kuo tukufalala kiate ia ‘e he siasi ‘a e fatongia ko ia ke ne fanongonongo, ‘i he’ene lea mo e ngāue, ‘a e talafungani ‘o e ‘ofa ‘a e ‘Otua.*

IV Ko e Ouau Toputapu ‘o e ‘Ohomohe

Ko e ouau ko eni ‘o e ‘ohomohe kuo fatu ia ke fakahoko he Sāpate kuo tu’utu’uni ke ma’alali ai, hangē koe ngaahi Sāpate ‘uluaki ‘o e māhina. Ko e faka’amu ke fakatatafe ‘a e ouau malanga maheni, kae fakahoko kakato ‘a e ouau ‘o e ‘ohomohe. ‘Oku tau’atāina ‘a e taha ‘oku ne tataki ‘a e ouau ki he fili ‘a e himi ke ngāue’aki. Ko e me’a ki he lēsoni, ke ngāue’aki pē ‘a e ngaahi lēsoni tu’utu’uni ‘o e ‘aho ko ia. ‘Oku mahu’inga foki ke ‘ilo ‘oku ‘ikai fokotu’u ‘a e ouau ko eni ke fakaleveleva ia he ouau ‘oku lolotonga ngāue’aki, ka ko hono tānaki atu ‘o ha ouau ‘e taha ko e fakalahi.

‘Oku ‘i ai ‘a e ngaahi kongā mahu’inga ‘o e ouau ‘o e ‘ohomohe. Ko e ouau ‘oku hā atu heni ‘oku feinga ke fakakau ki ai ‘a e ngaahi kongā mahu’inga koia.

KO E OUAU

KO E TEUTEU

Ke me’a kotoa ki ‘olunga

Hiva ‘Apsia (“Ko e temipale tapu...”)

Ui ki he Lotu:

Faifekau: Ke ‘iate kimoutolu ‘a e kelesi mo e nonga ‘a hotau Fakamo’ui ko Sīsū Kalaisi.

Kakai: Pea Ke ‘iate koe foki.

Faifekau: Fakamālō’ia ‘a e lelei ‘o e ‘Otua

Kakai: ‘Oku tolonga ‘o ta’engata ‘a ‘ene ‘alo’ofa

Kātoa: ‘E ‘Otua Mafimafi, ‘a e ‘afiona ‘oku tatala ki ai ‘a e loto kotoa pē, ‘oku ‘afioa ‘a e ngaahi holi kotoa pē, pea toka-‘i-ma’ananga ‘a e me’a kotoa pē; fakama’a ‘a e ngaahi fakakaukau ‘a homau loto ‘aki ho Laumālie Mā’oni’oni, kae lava ke mo’oni ai ‘emau ‘ofa ki he ‘afiona, pea mo taau ai ‘emau fakangeingei ho huafa, ‘ia Sīsū Kalaisi ko homau ‘Eiki. ‘Emeni.

Himi 1

Ke me’a kotoa pē ‘i ‘olunga

KO E KOLŌLIA

Kolōlia ki he ‘Otua ‘i Langi Taupotu,
pea ko e melino ki māmani, ko e hōifua ki he kakai!
‘Eī, ko e Tu’i ‘o Hēvani, ko e Tamai Mafimafi
 ‘oku mau fakamālō
 ‘oku mau hū atu
 ‘oku fai fakafeta’i ki he ‘afiona
 koe’uhi ko e ope ho langilangi!
‘Ei ko Sīsū Kalaisi, ko e ‘alo-tofu-pē-‘e-taha ‘o e Tamai
‘A e ‘Eiki ‘Otua, ‘a e Lami ‘a e ‘Otua,
‘A koe ‘oku ke ‘ave ‘a e ngaahi angahala ‘a māmani;
 ‘Alo’ofa mai kiate kimautolu!
‘A koe ‘oku ke nofo mei he to’omata’u ‘o e Tamai;
 ‘Alo’ofa mai!
He ko koe pē ‘a e Taha’i Ma’oni’oni,
ko koe pē ‘a e ‘Eiki
ko koe pē ‘e Kalaisi, fakataha mo e Laumālie Mā’oni’oni,
 ‘oku ke ‘afio ‘i taukakapa ‘i he kolōlia ‘o e ‘Otua ko e Tamai.
 ‘Emeni.

Ke me’a kotoa ki lalo pē tu’ulutui

Faifekau: Si’i kāinga, kuo tau fakataha eni ke tali ‘a e folofola ‘a e ‘Otua, pea ke kautaha mo hotau ‘Eiki ‘i he’etau tali ‘a hono sino mo hono ta’ata’a. Ko ia ke tau ‘unu’unu fakataha ki he taloni ‘o e kelesi ‘a e ‘Otua ‘i he loto tui, pea vete ‘etau ngaahi angahala ‘i he angavaivai mo e tu’ulutui.

KO E LOTU VETE

[Ngāue’aki ‘a e lotu ko eni pē ko e lotu vete ‘oku hā he Tohi Himi ‘a e SUTT, p.234]

Faifekau: Mou fanongo ki he ngaahi folofola ko eni ‘a Sīsū Kalasi – Ko e ‘uluaki fekau ko e ‘ofa ki he ‘Eiki ko homou ‘Otua ‘aki ‘a e kotoa homou loto, homou laumālie, homou ‘atamai, pea mo homou ivi.

Kātoa: ‘Eiki, ‘oku mau vete atu ‘a e ‘ikai ke mau ‘ofa ki he ‘Afiona ‘aki ‘a e kotoa homou loto mo e laumālie mo e ‘atamai mo homou ivi.

Faifekau: Ko e ua ‘o e fekau: ‘ofa ki ho kaungā’api hangē ko ho’o ‘ofa kiate koe.

Kātoa: ‘Eiki, ‘oku mau vete atu ‘a e ‘ikai ke mau ‘ofa ki homou kaungā’api, ‘o hangē ko kimautolu.

Faifekau: Na’e ne to e folofola foki – ‘oku ou tuku atu ha fekau fo’ou: ke mou fe’ofa’aki; hangē ko ‘eku ‘ofa’i kimautolu, ke pehē ho’omou fe’ofa’aki.

Kātoa: ‘Eiki, ‘oku mau vete atu ‘a e ‘ikai lava ke mau fe’ofa’aki hangē ko ho’o ‘ofa’i kimautolu.

Faifekau: ‘Eiki, ‘alo’ofa mai.

Kakai: Kalaisi, ‘alo’ofa mai.

Faifekau: 'Eiki, 'alo'ofa mai.

fakalongolongo

Faifekau: Mou fanongo ki he tala'ofa ko eni: kapau 'oku tau vete 'etau ngaahi angahala, ko 'ene anga fakamo'oni tala'ofa, mo 'ene anga faitotonu, 'oku na kau ke ne fakamolemole 'etau ngaahi angahala, pea ke ne fakama'a kitautolu mei he faihala fulipē.

Kakai: 'Emeni. Ke 'a e 'Otua aipē 'a e Fakamālō.

'I he hili 'a e Lotu Vete, pea fakahoko leva 'a e Lotu 'a e 'Eiki.

KO E TALAKI 'O E FOLOFOLA

[Ke fili pē ha folofola 'e ua ke ngāue'aki]

Folofola 1: Fuakava Motu'a

Hiva 'Anitema

Folofola 2: Fuakava Fo'ou

[ke toloi 'a e ngaahi fanongonongo 'a e siasi mo ha fatongia 'oku fa'a fakahoko he taimi ko eni ke toki fai 'i he hili 'a e ouau 'o e 'ohomohe. 'E kau ki ai mo e lī pa'anga pē ko e lotu'i 'o e ngaahi 'aho.]

Himi 2

KO E MALANGA'I 'O E FOLOFOLA

'E fakahoko heni 'a e malanga, pea mo e faka'amu ke 'oua na 'a fai ke lōloa. Teuteu pē ha fekau fe'unga mo e ouau 'oku fakahoko.

KO E FAKAPAPAU 'O E TUI

Ke me'a kotoa ki 'olunga

Faifekau: Ke tau fakahā 'etau tui ki he 'Otua 'aki 'etau lau fakataha 'a e Tui 'a e Kau 'Aposetolo:

**Kātoa: 'Oku ou tui ki he 'Otua ko e Tamai Mafimafi
ko e tupu'anga 'o hēvani mo māmani
Pea mo Sīsū Kalaisi, ko hono 'Alo pē taha, ko hotau 'Eiki
'A ia na'e tupu 'i he Laumālie Mā'oni'oni
Pea 'alo'i ia 'e he Taupo'ou ko Mele
Na'e feia ia 'ia Ponitusi Pailato
Na'e Kalusefai ia, pea pekia, pea telio
Na'a ne hā'ele hifo ki Hētesi
Pea ne toetu'u mei he pekia 'i hono 'aho tolu
'O ne hā'ele hake ki Hēvani**

**‘O ne ‘afio mei he nima to’omata’u ‘o e ‘Otua ko e Tamai
Mafimafi**

Pea te ne hā’ele mei ai ke fakamaau ‘a e mo’ui mo e mate.

‘Oku ui tui ki he Laumālie Mā’oni’oni

Mo e Siasi Tapu mo Taha pē

Mo e Feohi ‘a e kakai mā’oni’oni

Mo e Fakamolemole ‘o e angahala

Mo e Toetu’u ‘o e sino

Pea mo e Mo’ui Ta’engata. ‘Emeni.

Ke me’a kotoa ki lalo pē tu’ulutui.

KO E LOTU HŪFĀKI

[‘E toki fai ‘a e lotu ko eni, pea ke fakakau ki ai ha ngaahi me’a ‘oku mahu’inga ki he siasi ke hūfĀki]

Faifekau: Ke tau hūfĀki ‘a e siasi kotoa ‘o Kalaisi pea mo e kakai kotoa pē, ‘a e kalisitiane kotoa pē ‘oku kau ki he Siasi Tapu mo Taha pē, ‘a e kau tauhi kotoa pē ‘o e tākanga ‘a e ‘Otua, ‘a kinautolu ‘oku nau malanga’i ‘a e folofola mo fakahoko ‘a e ongo sākalamēniti tapu, pehē ki he ngāue kotoa pē ‘a hotau siasi.

Faifekau: ‘Otua ‘o e ‘ofa.

Kātoa: Tali ‘emau lotu.

Faifekau: Ke tau hūfĀki ke melino ‘a māmani; ke tau lotu ma’a e kau taki ‘o e ngaahi pule’anga, ke nau ngāue ‘o fakatatau ki he finangalo ‘o e ‘Otua, pea ke faitotonu mo tokanga ‘a hono ngāue’aki ‘a e ngaahi koloa fakaenatula ‘o e māmani.

Faifekau: ‘Otua ‘o e ‘ofa.

Kātoa: Tali ‘emau lotu.

Faifekau: Ke tau hūfĀki ‘a e ngaahi ngāue mo e taumu’a kotoa pē ‘a e potungoue ni, pehē ki he ‘ataakai ‘oku tu’u ai; ke tau lotu foki ma’a kinautolu, mo hotau ngaahi fāmili, ngaahi kaungāme’a, pea mo hotau kaungā’api.

Faifekau: ‘Otua ‘o e ‘ofa.

Kātoa: Tali ‘emau lotu.

Faifekau: Ke tau hūfĀki ‘a kinautolu kotoa pē ‘oku tofanga ‘i ha mamahi, ‘i ha mahaki, ‘i ha faingata’a; pehē kia kinautolu ‘oku li’ekina mo masiva; mo kinautolu ‘oku ‘ikai ma’u ha’anau ngāue; mo kinautolu ‘oku hopoate.

Faifekau: ‘Otua ‘o e ‘ofa.

Kātoa: Tali ‘emau lotu.

Faifekau: Ke tau hūfĀki ‘a e hou’eiki tangata mo fāfine kotoa pē mo ‘enau mo’ui mo e ngāue; pehē ki he to’utupu mo ‘etau fānau; mo e ngaahi potu kotoa pē ‘oku fakahoko ai ha fakamo’ui, faiako, ako mo e fekumi.

Faifekau: ‘Otua ‘o e ‘ofa.

Kātoa: Tali ‘emau lotu.

Faifekau: Ke tau hūfia ‘akinautolu kotoa pē kuo nau fakangeingei ‘a Kalaisi ‘i he’enua mo’ui, pea ke tau lotu foki ke tau muimui ‘i he sīpinga kuo nau tā ke tau ma’u kelesi ai ke fakalangilangi’i ‘a Kalaisi.

Faifekau: ‘Otua ‘o e ‘ofa.

Kātoa: Tali ‘emau lotu.

‘Otua Mafimafi, ‘oku ke ‘afio’i ‘emau ngaahi fiema’u kimu’a ‘ānoa he’emau kole; tokoni mai ke mau kole pē ‘a ia ‘oku hoa mo ho finangalo; pea ke ke foaki mai mo ia ‘oku ‘ikai ke mau kolea koe’uhi pe ko ho ‘Alo ko Sīsū Kalaisi ko homau ‘Eiki. ‘Emeni.

‘E lelei ke fakahoko heni ha hiva, ‘o kapau ‘oku hā lelei ki he faifekau ke fai pehē.

KO E ‘OHOMOHE ‘A E ‘EIKI

Faifekau: ‘Oku tau taha ‘i he sino ‘o Kalaisi, neongo ‘etau kehekehe. Kapau ‘oku ‘ikai ke tau ‘ofa ki hotau tokoua ‘a ia ‘oku tau mamata ki ai, ‘e fēfē ai ha’atau lau ‘oku tau ‘ofa ki he ‘Otua Ta’ehāmai?

Ke ‘iate kimoutolu ‘a e melino ‘a e ‘Otua.

Kakai: Pea ke ‘iate koe foki ‘a e melino ‘a e ‘Otua.

Ke fetapa ‘a e kakai kotoa ‘o e siasi ‘aki ‘a e tala ‘o e melino.

KO E TUKUPĀ

Faifekau: ‘Oku ou enginaki atu, kāinga, ‘i he funga ‘o e ngaahi faimanava’ofa ‘a e ‘Otua, ke mou ‘atu ‘a e ngaahi sino ‘omoutolu ko e feilaulau, ke mo’ui, ke tapu ki he ‘Otua, ke fakahoifua kiate ia—ko e fakaloto ē ho’omou fai ‘a e lotu.

Ka ‘oku fai ha lī pa’anga, pea fakahoko he hili ‘a e lea ko eni. Ka ‘e lelei ange ke toki fakahoko he hili ‘a e ‘ohomohe.

Ke me’a kotoa ki ‘olunga.

Kapau ne fakahoko ha lī pa’anga, pea te’eki ke teuteu mo e tepile ‘o e ‘ohomohe, pea ko e faingamālie eni ke ‘omi ‘a e lī pa’anga, fakataha mo e mā mo e uaine, ki he ‘ōlita ke tapuaki’i.

Ko e lotu eni ke fakahoko:

Faifekau: ‘E ‘Otua Mafimafi, ‘oku mau ‘unu’unu mai ki ho ‘ōlita ‘o foaki atu pē ‘a ho’o me’a.

Kakai: Tali kimautolu mo e me’a’ofa ko eni ke fai ‘aki ho’o ngāue mo ho fakangeingei. ‘Emeni.

KO E FAKAFETA'I

Faifekau: 'Oku 'i heni 'a e 'Eiki

Kakai: 'Oku 'iate kitautolu 'a e laumālie 'o e 'Otua

Faifekau: Hapai hake homou ngaahi loto

Kakai: 'Oku mau hapai hake ia ki he 'Eiki

Faifekau: Ke tau fakamālō ki he 'Eiki ko hotau 'Otua

Kakai: 'Oku taau ke tau fakamālō mo fakafeta'i

Pea 'e toki fai 'e he faifekau mo e kakai 'a e lotu fetaliaki ko eni.

Faifekau: 'Oku mau fakamālō atu mo e kakai kotoa pē 'i langi mo māmani koe'uhi ko Sīsū Kalaisi

'a ia 'oku fou ai 'a e me'a kotoa pē

'a ia ne 'aikakano 'i he kanokato 'o e taimi

'a ia ne 'afio 'i homau lotolotonga, 'o fonu kelesi mo mo'oni

'a ia ne talangofua 'o a'u ki he'ene pekia he kolosi,

pea toetu'u ki hono langilangi ke mau ai 'a e mo'ui

Ko ia 'oku mau hū atu mo fakafeta'ia ho huafa langilangi'ia.

Kakai: 'A e Tapuhā, 'a e tapuhā, 'Otua lahi mo mafimafi,

'oku fonu 'a hēvani mo māmani 'i ho langilangi.

Faifekau: Ke 'a e 'afiona 'e 'Otua 'a e fakamālō'ia

'I ho'o foaki mai ho 'alo ko Sīsū Kalaisi

'A ē 'i he pō hono lavaki'i, na'a ne to'o ha mā, pea hili 'ene fakafeta'ia

na'a ne pakipaki 'o ne 'oatu ki he'ene kau ako mo ne me'a, "To'o 'o kai;

ko hoku sino eni 'oku foaki ma'a moutolu. Fai pehē mōku fakamanatu."

Pehē foki 'ene to'o 'a e ipu hili 'a e 'ohomohe, 'o ne me'a, "Ko e ipu eni

'o e Fuakava fo'ou 'i hoku ta'ata'a. 'Ilonga ha'amou inu ia, fai ia mōku

fakamanatu."

Kakai: Kolōlia ki he 'afiona, Sīsū Kalaisi

'oku mau talaki 'a ho'o pekia

'oku mau ma'alali 'a ho'o toetu'u

'oku mau nofo'aki tali ki ho'o hā'ele mai. 'Emeni.

Ke me'a kotoa ki lalo pē tu'ulutui.

KO E LOTU KI HE LAUMĀLIE MĀ'ONI'ONI

Faifekau: Hā'ele mai, Lauimālie Mā'oni'oni, kae hoko 'a e mā mo e uaine ko eni

kiate kimautolu ko e mā 'o e mo'ui mo e ipu 'o e fakamo'ui. No'otaki

kimautolu ke mau hoko ko e sino pe 'e taha, pea ke tupulekina ai ki he

kānokato 'o Kalaisi 'a ia ko e 'Ulu.

Kakai: 'Emeni.

Kātoa: ‘Oku ‘ikai mau ‘unu’unu mai, ‘Eiki, ki ho keinanga’anga ‘i he falala ki ha’amau mā’oni’oni, ka ‘i ho’o ‘alo’ofa ‘oku lahi. ‘Oku ‘ikai ke mau taau kimautolu ke tānaki ‘a e ngaahi momo ‘i ho lalo keinanga’anga. Ka ‘oku pehepehē ai pē ‘a e ‘Afiona, pea ko ho ‘ulungaanga ai pē ‘a e fai meesi; ko ia ‘e ‘Eiki lelei, tuku ke pehē ‘emau to’o ‘inasi mei he sino mo e ta’ata’a ‘o ho ‘Alo Pele ko Sīsū Kalaisi, ke mau nofo ma’u aipē ‘iate ia, mo ia ‘iate kimautolu. ‘Emeni.

KO E PAKIPAKI ‘O E MĀ

‘I he hili ha ki’i taimi fakalongolongo nounou, pea ‘e toki pakipaki ‘e he faifekau ‘a e mā mo ne pehē:

Ko e mā ‘oku tau pakipaki, ‘oku tau kautaha ai ‘i he sino ‘o Kalaisi.

Hili eni [pea ‘e lilingi ‘a e uaine ‘o kapau ‘oku te’eki ke teuteu], pea ne hapai ‘a e ipu:

Ko e uaine ‘oku tau lilingi, ‘oku tau kautaha ai ‘i he ta’ata’a ‘o Kalaisi.

‘E tauhi leva ha ki’i fakalongolongo nounou, pea toki pehē ‘e he faifekau:

Vakai, ko e Lami ‘a e ‘Otua ‘a Ia ‘oku ne ‘ave ‘a e angahala ‘a māmani.

KO E FAKAAFE KI HE TĒPILE

‘E fuofua fai e fakaafe ki he fānau ke fai ha’anau lotu, pea toki hoko ki he fakaafe ‘o e toenga ‘o e siasi.

Faifekau: Vakai, ko e fānau ko e ‘inasi mei a Sihova; ko e sīpinga tonu ‘o e kakai ‘oku tuha mo e Pule’anga ‘o e ‘Otua. ‘Oku ou fakaafe’i ‘a e fānau kotoa pē ki he ‘ōlita ‘o e ‘Eiki ke fai honau tāpuaki.

‘I he maau mai ‘a e fānau, pea ‘e toki fai ‘e he faifekau ha lotu ‘o tāpuekina kinautolu. Ka hili ia pea fai leva e fakaafe ki he siasi.

Faifekau: Mou ‘unu’unu mai ‘i he tui ‘o tali ‘a e sākalamēniti toputapu ni ‘i he fakamanatu na’e pekia ‘a Kalaisi ma’a u, pea tokoni ‘aki ia ‘i homou loto mo e fakafeta’i.

‘E toki fakaafe’i leva ‘a e kakai ke nau omi kimu’a.

‘E toki lea leva ‘e he faifekau:

Ko e sino ‘a hotau ‘Eiki ko Sīsū Kalaisi, kuo feia ma’au.

Ko e ta’ata’a ‘a hotau ‘Eiki ko Sīsū Kalaisi, kuo lilingi ma’au.

‘I he hili ‘a e ma’u ‘e he hikinga takitaha ‘enau sākalamēniti, pea ‘e toki fai ‘e he faifekau ha lotu. Ka ‘o kapau ‘oku tokolahi ‘a e kakai, pea ‘e fakaafe’i pe ke nau omi ‘o tali ‘a e ‘ohomohe, kae toki fai ha lotu fakalukufua ‘o ka kakato.

‘I he hili ‘a e ‘ohomohe, pea ‘e ‘ufi’ufi ‘a e toenga ‘o e mā mo e uaine, pea ‘e toki fai ‘e he faifekau ‘a e lotu ko eni:

Faifekau: ‘E ‘Otua Mafimafi, ‘oku mau fakamālō atu ‘aki ‘a e kotoa homau lotu koe’uhi ko ho’o meesi mo ho’o kelesi. Foaki mai kiate kimautolu ha ‘amanaki ‘oku mo’ui. Tokoni’i kimautolu ‘i he ngāue ‘oku mau fakahoko ma’a e ‘Afiona ‘i māmani, pea ke mau tu’amelie ai foki ki he taimi ‘e peluki ai ‘a e tui kotoa pe, mo talaloto ‘a e ‘elelo kotoa pē ko e ‘Afiona pē ‘a e ‘Eiki. ‘Emeni.

Himi 3

Ke me’a kotoa ki ‘olunga.

KO E TĀPUAKI

Faifekau: Ko e nonga ‘a e ‘Otua, ‘a ia ‘oku mama’o atu he tatae ‘o e ‘atamai kotgoa pē, ‘ofa ke ne malu’i homou lotu mo ho’omou ngaahi fakakaukau ‘ia Kalaisi Sīsū. Pea ke hoko atu ‘a e tapuaki ‘a e ‘Otua Mafimafi: ‘a e Tamai, mo e ‘Alo, mo e Laumālie Mā’oni’oni, ‘o nofo ma’u aipē ‘iate kimoutolu. ‘Emeni.

KO E KELESI

Kātoa: Ko e kelesi ‘a hotau ‘Eiki ko Sīsū Kalaisi, mo e ‘ofa ‘a e ‘Otua, pea mo e feohi ‘a e Laumālie Mā’oni’oni, ke ‘iate kitautolu ia ‘o ta’engata. ‘Emeni.

Hiva Tutuku: (‘Eiki Mafimafi...)